

Seat No.

M.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: October/November-2022
Sanskrit (Compulsory) Paper-I
SANC21: Ved-Vangmay (NEP)

Day and Date: Saturday, 10/12/2022

Total Marks: 60

Time: 10.30 AM To 12.30 PM

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 पत्तिवांसः आसते व्युष्टौ वाजिनीवती । या मंत्राची देवता आहे.
अ) पर्जन्य ब) अश्विनौ क) उषा ड) प्रजापति
- 2 'कुशिकस्य सूनुः' असे ला म्हटले आहे.
अ) भरद्वाजः ब) वशिष्ठः क) विश्वामित्रः ड) कण्वः
- 3 रथेभिः सुभगोषा इयं वि यात्यभि मानुशान्।
अ) शतं ब) सहस्रं क) दशं ड) विंशति
- 4 न स सखा यो न ददाति सख्ये सचाभुवे सचमानाय पित्वः । या मंत्रात उपदेश दिला आहे.
अ) श्रीमंताला ब) याचकाला क) मूर्खाला ड) शूराला
- 5 पर्जन्यमहावधात् बिभेति ।-.....
अ) त्रिलोकम् ब) भुवनम् क) नरम् ड) गृहम्
- 6 ऋग्वेद कालीन कुटुंब व्यवस्था प्रकारची होती.
अ) मातृसत्ताक ब) पितृसत्ताक क) भ्रातृसत्ताक ड) भगिनीसत्ताक
- 7 यजुर्वेद एकूण भागात विभागला आहे.
अ) दोन ब) तीन क) चार ड) पाच
- 8 यजुर्वेदाच्या ऋत्विजाला असे म्हणतात.
अ) होता ब) उद्गाता क) ब्रह्मा ड) अध्वर्यू
- 9 अथर्ववेदाच्या व या प्रमुख शाखा आहेत.
अ) कौथुम, राणायनीय ब) मैत्रायणी, तैत्तिरीय क) काठक, कपिष्ठल ड) शौनक, पैप्पलाद
- 10 लोकमान्य टिळकांनी वेदाचा काळ असल्याचे सांगितले.
अ) इ. स. पू. १२०० ब) इ. स. पू. १५०० क) इ. स. पू. २५०० ड) इ. स. पू. ४०००

- 11 सायं प्रातः सौमनसौ वो अस्तु | हा मंत्र वेदात आला आहे.
अ) ऋग्वेद ब) सामवेद क) यजुर्वेद ड) अथर्ववेद
- 12 मा ते रिषत्रुपसत्तारो गृहाणां शाले शतं जीवेम शरदः सर्ववीराः-अशी प्रार्थना ऋषी करीत आहे.
अ) विष्णू ब) ब्रह्मा क) शिव ड) बृहस्पती
- 13 सम्यञ्चः सत्रता भूत्वा वाचं वदत भद्रया | हा मंत्र सूक्तातील आहे.
अ) प्रातः ब) कृषि क) संज्ञान ड) पर्जन्य
- 14 सूक्त हे अथर्ववेदातील आहे.
अ) धनान्नदान ब) प्रातः क) हिरण्यगर्भ ड) कृषि
- 15 इमां पातूनमृतेना समङ्गधीष्टापूर्तमभि रक्षत्येनाम् | मन्त्रात छंद आहे.
अ) गायत्री ब) अनुष्टुप् क) त्रिष्टुप् ड) बृहती

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 उषस् देवता
- 2 धनान्नदान सूक्तातील उपदेश
- 3 यजुर्वेदाची रचना
- 4 कृषि सूक्ताचे महत्त्व.

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 विश्वामित्रांचे संवादकौशल्य थोडक्यात स्पष्ट करा.
- 2 वेदकालीन संस्कृती यावर थोडक्यात लिहा.
- 3 संज्ञानसूक्तातून व्यक्त विचारांची थोडक्यात माहिती द्या.
- 4 शाला – निर्माणम् सूक्तावर थोडक्यात लिहा.

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 विश्वामित्र नदी संवाद सूक्ताचे विवेचक रसग्रहण करा.
- 2 ऋग्वेदातील तत्त्वज्ञानपर सूक्ते –यावर सविस्तर लिहा.

Model Answer Paper

M.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: October/November-2022
Sanskrit (Compulsory) Paper-I
SANC21: Ved-Vangmay (NEP)

Day and Date: Saturday, 10/12/2022
Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Total Marks: 60

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 पतिवांसः आसते व्युष्टौ वाजिनीवती । या मंत्राची देवता आहे.

अ) पर्जन्य ब) अश्विनौ क) उषा ड) प्रजापति

Option 3

- 2 'कुशिकस्य सूनुः' असे ला म्हटले आहे.
अ) भरद्वाजः ब) वशिष्ठः क) विश्वामित्रः ड) कण्वः
- Option 3
- 3रथेभिः सुभगोषा इयं वि यात्यभि मानुशान्।
अ) शतं ब) सहस्रं क) दशं ड) विंशति
- Option 1
- 4 न स सखा यो न ददाति सख्ये सचाभुवे सचमानाय पित्वः। या मंत्रात..... उपदेश दिला आहे.
अ) श्रीमंताला ब) याचकाला क) मूर्खाला ड) शूराला
- Option 2
- 5 पर्जन्यमहावधात् बिभेति ।-.....
अ) त्रिलोकम् ब) भुवनम् क) नरम् ड) गृहम्
- Option 2
- 6 ऋग्वेद कालीन कुटुंब व्यवस्था प्रकारची होती.
अ)मातृसत्ताक ब) पितृसत्ताक क)भ्रातृसत्ताक ड)भगिनीसत्ताक
- Option 2
- 7 यजुर्वेद एकूण भागात विभागला आहे.
अ) दोन ब) तीन क) चार ड) पाच
- Option 1
- 8 यजुर्वेदाच्या ऋत्विजाला असे म्हणतात.
अ) होता ब) उद्गाता क) ब्रह्मा ड) अध्वर्यू
- Option 4
- 9 अथर्ववेदाच्या व..... या प्रमुख शाखा आहेत.
अ) कौथुम, राणायनीय ब) मैत्रायणी, तैत्तिरीय क) काठक , कपिष्ठल ड) शौनक, पैप्पलाद
- Option 4
- 10 लोकमान्य टिळकांनी वेदाचा काळ असल्याचे सांगितले.
अ) इ. स. पू.१२०० ब) इ. स. पू.१५०० क) इ. स. पू.२५०० ड) इ. स. पू.४०००
- Option 4
- 11 सायं प्रातः सौमनसौ वो अस्तु । हा मंत्र वेदात आला आहे.
अ)ऋग्वेद ब)सामवेद क) यजुर्वेद ड)अथर्ववेद
- Option 4
- 12 मा ते रिषन्नुपसत्तारो गृहाणां शाले शतं जीवेम शरदः सर्ववीराः।-अशी प्रार्थनाऋषी करीत आहे.
अ) विष्णू ब) ब्रह्मा क) शिव ड) बृहस्पती
- Option 2
- 13 सम्यञ्चः सव्रता भूत्वा वाचं वदत भद्रया । हा मंत्र सूक्तातील आहे.
अ) प्रातः ब) कृषि क) संज्ञान ड) पर्जन्य
- Option 3
- 14 सूक्त हे अथर्ववेदातील आहे.
अ) धनान्नदान ब) प्रातः क) हिरण्यगर्भ ड) कृषि
- Option 4
- 15 इमां पातृनमृतेना समङ्ग्धीष्टापूर्तमभि रक्षत्येनाम् । मन्त्रात छंद आहे.
अ) गायत्री ब) अनुष्टुभ् क) त्रिष्टुप् ड) बृहती

Option 3

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 उषस् देवता

Ans:

2 धनान्नदान सूक्तातील उपदेश

Ans:

3 यजुर्वेदाची रचना

Ans:

4 कृषि सूक्ताचे महत्त्व.

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 विश्वामित्रांचे संवादकौशल्य थोडक्यात स्पष्ट करा.

Ans:

2 वेदकालीन संस्कृती यावर थोडक्यात लिहा.

Ans:

3 संज्ञानसूक्तातून व्यक्त विचारांची थोडक्यात माहिती द्या.

Ans:

4 शाला – निर्माणम् सूक्तावर थोडक्यात लिहा.

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 विश्वामित्र नदी संवाद सूक्ताचे विवेचक रसग्रहण करा.

Ans:

2 ऋग्वेदातील तत्त्वज्ञानपर सूक्ते –यावर सविस्तर लिहा.

Ans:
